

Ö?retmen Dü?ünme Stilleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen Dü?ünme Stilleri Ölçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27041>

 zet

Öğretmen Dönme Stilleri  lçe?i ( DS ),  ğretmenlerin bili?sel süreçlerini ve problem  zme yakla??malar?n? belirlemeye yönelik geli?tirilmis psikometrik bir ara t?r. Bu  al??ma,  lçe?in Türkçe'ye uyarlanması ve Türk kültürüne uygunluğunun geçerlik ve güvenirlik analizleriyle incelenmesi amacıyla Müzeyyen Sevinç ve Burcu Palut taraf?ndan gerçekle?tirilmis tir. Ölçek,  ğretmenlerin farklı durumlarda sergiledikleri dönme biçimlerini, alt ölçekler aracılığıyla kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Elde edilen bulgular,  lçe?in Türk  ğretmen popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölüm arac? olarak kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen, Dönme Stilleri, Likert  l e?i, Uyarlama, Psikometri, Eğitim, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Müzeyyen Sevinç, Burcu Palut

Amaç

Öğretmen Dönme Stilleri  l e?i'nin temel ama ı,  ğretmen adayları ve mevcut öğretmenlerin sahip oldu?u baskın dönme stillerini ölçektir. Bu stiller, öğretmenlerin s?n?f yönetimi, ders planlama,  renci değerlendirmesi ve mesleki sorun  zme süreçlerini nasıl yap?landır?na dair önemli bilgiler sunar.

Ölçe?in Türkçe uyarlama  al??ması'nın spesifik ama ı, uluslararası alanda kullanılan bu yapıyı Türk eğitim sistemi ve kültürel bağlamına ta mak, böylece eğitim ara t?rmacıları ve öğretmenlerin bili?sel tercihlerini bilimsel yöntemlerle inceleyebilmesine olanak sağlamaktır. Uyarlama süreci, dilsel e de erlik, kültürel uygunluk ve psikometrik tutarlılık amaçları'nı i ermis tir.

Yapı

Öğretmen Dönme Stilleri  l e?i, öğretmenlerin karar verme ve problem  zme süreçlerinde benimsedikleri  e?itli bili?sel yakla??malar? temsil eden alt boyutlardan olumaktadır. Kaynak metinde belirtilen alt ölçekler arasında **Yasamacı**, **Yürütücü**, **Eleştirel**, **Bütünsel**, **Kısmi**, **Yenilikçi** ve **Tutucu** stiller bulunmaktadır. Bu stiller, öğretmenlerin  ğretim ortamındaki esneklik, kuralcılık, yaratıcılık ve analiz derinli?i gibi özelliklerini yansıtır.

Ölçek, bireylerin tek bir stile sahip olmasından ziyade, farklı stilleri farklı derecelerde kullanma

eğiliminde olduunu varsayan bir yapı üzerine kurulmuştur. Bu çok boyutlu yapı, öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçları ve eğitim politikalarının etkilerini anlamak açısından kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe uyarlaması için kapsamlı geçerlik çalışmaları yürütülmüştür. Yapılan analizler, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü değerlendirmiştir. Geçerlik çalışmaları önemli bir parçası, madde analizleridir.

Madde analizleri (madde-toplam korelasyonu, madde-kalan korelasyonu ve ayrırt edicilik) hem testin bütünü hem de her bir alt test için ayrı ayrı hesaplanmıştır. Ölçeğin tamamı dikkate alındığında, hesaplanan t-değerlerine göre 7 maddenin yeterince ayrırt edici olmadığı tespit edilmiştir. Ancak, alt ölçekler boyutunda incelendiğinde, her bir alt ölçekteki tüm maddelerin ayrırt edici olduğu belirlenmiştir. Madde toplam korelasyon değerleri açısından, 40 maddenin $p < .01$ düzeyinde, 8 maddenin ise $p < .05$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Yalnızca 29. maddenin anlamlı olmadığı tespit edilmiştir, fakat alt ölçekler düzeyinde hesaplanan madde toplam değerlerinin tamamının anlamlı olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bulgular, alt ölçek yapılarının güçlü olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlik

Öğretmen Dönme Stilleri Ölçeği'nin güvenilirlik analizleri, farklı istatistiksel yöntemler kullanılarak titizlikle incelenmiştir. Ölçeğin tümü için hesaplanan iç tutarlılık katsayısı, kararlılık ve e-yararlar güvenilirlik değerleri aşağıda özetlenmiştir:

Ölçeğin tümü için Cronbach Alpha değeri **0.80** olarak tespit edilmiştir.

Ölçeğin tümü için Spearman-Brown e-yararlar güvenilirlik değeri **0.88** olarak belirlenmiştir.

Ölçeğin tümü için bir hafta arayla yapılan test-tekrar test korelasyon katsayısı (kararlılık) **0.84** olarak bulunmuştur.

Alt ölçekler düzeyinde incelendiğinde, güvenilirlik katsayıları şu aralıklarda değişmektedir:

Alt ölçekler için Cronbach Alpha değerleri **0.64 ile 0.74** arasında değişmektedir.

Alt ölçekler için Spearman-Brown e-yararlar değerleri **0.68 ile 0.89** arasında olduğu görülmektedir.

Test-tekrar test güvenilirlik katsayıları (devamlılık katsayıları) ise **0.69 ile 0.90** arasında değişmektedir.

Özellikle **Yasamacı** alt ölçeği için Cronbach Alpha değeri 0.85, Spearman-Brown e-yararlar değeri 0.72 ve test-tekrar test değeri 0.68 olarak elde edilmiştir. Bu değerler, ölçeğin genel olarak

yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu ve alt ölçeklerin de kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılık sergiledi?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Kaynak metinde do?rudan faktör analizine dair spesifik bir istatistiksel sonuç (örn., özde?erler veya varyans yüzdesi) sunulmamış olsa da, ölçe?in alt ölçekler temelinde yapılandırılmış ve madde analizlerinin bu alt ölçekleri destekledi?i anlaşılmaktadır.

Yapısal geçerli?in bir göstergesi olarak, madde ayırt edicilik analizleri (t-de?erleri) alt ölçekler boyutunda incelenmiştir. Sonuçlar, ölçe?in tamamında 7 maddenin ayırt edici olmamasına rağmen, alt ölçekler düzeyinde tüm maddelerin ilgili faktörleri temsil etme kapasitesine sahip oldu?unu ortaya koymuştur. Bu durum, ölçe?in çok boyutlu yapısının, belirlenen alt ölçekler çerçevesinde tutarlı bir şekilde ölçüm yaptığını kanıtlamaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Yazılı öz bildirim ölçe?i (Self-report questionnaire)

Maddeler: 49 madde

Derecelendirme: 7'li Likert Ölçe?i (1= bu cümle beni hiçbir şekilde anlatmıyor - 7= bu cümle beni tamamen anlatıyor)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler ve Ö?retmen Adaylar?

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları, ö?retmen ve/veya öğrenci grupları üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Test-tekrar test uygulaması bir hafta arayla gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

ÖDSÖ, Yasamacı Stil, Yürütücü Stil, İç Tutarlılık, Cronbach Alpha, Ölçek Geliştirme, Eğitim Psikolojisi

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Müzeyyen Sevinç

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: msevinc@marmara.edu.tr

Yazışma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2008

Şinler ve Ücret: Şin ve ücret bilgisi kaynak metinde belirtilmemiştir. Kullanım için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [ogretmen-dusunme-stilleri-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Sevinç, M., & Palut, B. (2008). Öğretmen Düşünme Stilleri Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması ve geçerlik güvenirlik çalışması. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 25(2), 1-19.

Öğretmen Düşünme Stilleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin 49 maddesi kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelere ulaşmak için yukarıda belirtilen referans makaleye veya sorumlu yazara başvurulması gerekmektedir.